

Arts

Ikatlong Baitang

Regional Office Management and Development Team: Job S. Zape Jr., Elaine T. Balaogan, Romyr L. Lazo, Lhovie A. Caulan at Ephraim Gibas

Schools Division Office Development Team: Sacoro R. Comia, Generiego O. Javier, Ma. Cristina G. Capio, Jocelyn C. Garcia, Ma. Cristina G. Capio, Elena R. Magnaye, Rhea M. Villaganas, Julieta C. Cueto, Aurea P. Ocon, Irene T. Gasco, Margelen F. Fampulme, Mary Rose G. Herrera, Annalyn M. Flores, Benelyn C. Delos Reyes, Jael Faith S. Ledesma, May L. Borjal, Jim Boy Anonuevo, April Claire Manlangit, Belinda C. Jarquio, Patrick James Pelicano, Wilfredo R. Fragata Jr., April Claire P. Manlangit, Maylen N. Alzona

Arts Ikatlong Baitang
PIVOT IV-A Learner's Material
Unang Markahan
Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang makaguguhit ka iba't ibang laki ng tao sa larawan, makaguhit ng larawan ng tao nang malaki kung malapit at maliit kung malayo at makita at natutukoy ang pagkakaiba-iba ng laki ng tao ayon sa distansiya ng tumitingin.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Tumingin sa kapaligiran. Iguhit ito. Dagdagan ng larawan ng mga tao na may iba't ibang laki. Gawin ito sa kuwaderno.

D

Sa pagguhit ng tao sa larawan nararapat na tandaan lamang ang layo o lapit ng taong tumitingin.

Iginuguhit nang malaki ang larawan ng tao kapag ito ay malapit sa tumitingin.

Iginuguhit nang maliit ang larawan ng tao ka pag ito ay malayo sa sa tumitingin.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Basahin at unawain ang mga pangungusap. Gawin ito sa kaderno.

1. Umisip at gumuhit ng isang lugar na malapit sa dagat na pangisdaan.
2. Dagdagan ito ng larawan ng mga mangingisda at kanilang mga bangka na may iba't ibang laki ayon sa layo o distansiya ng tumitingin.
3. Kulayan ang iyong iginuhit.

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Punan nang wastong sagot ang patlang. Piliin at isulat ang letra nang tamang sagot. Gawin ito sa kuwaderno.

1. Ang larawan ng tao na malapit sa tumitingin ay iginuguhit nang _____.
A. malaki B. maliit C. katamtaman
2. Iginuguhit nang maliit ang larawan ng tao kung ito ay _____.
A. malapit B. malayo C. katamtaman
3. Ang laki at liit ng larawan ng tao ay naayon sa _____ ng tumitingin.
A. distansiya B. ideya C. kaalaman
4. Sa isang larawan, ang laki ng mga tao ay _____.
A. maliliit B. magkakapareho C. magkakaiba
5. Dapat na isaalang-alang ang _____ at _____ ng tao sa pagguhit ng larawan ayon sa distansiya.
A. Laki at liit B. lapad at nipis C. ganda at hugis

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Humanap ng isang paborito mong lugar malapit sa iyong tahanan. Iguhit ang mga bagay na makikita rito. Iguhit nang malaki ang mga bagay na makikita sa harapan, katamtaman ang laki ng nasa gitna, at iguhit ng maliit ang nasa likurang bahagi upang maipakita ang balance sa larawan.

Ilusyon ng Espasyo

Aralin

WEEK

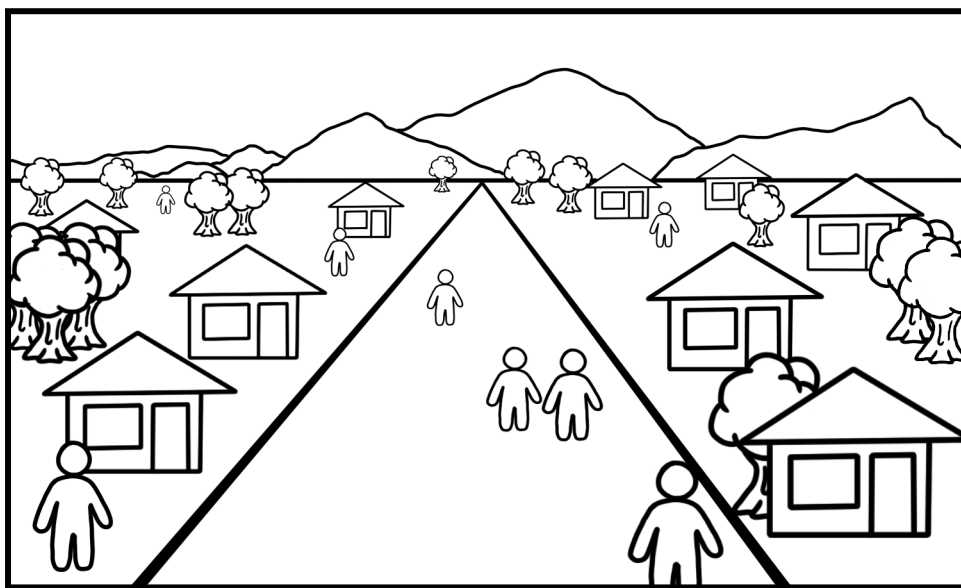
2

I

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang maipakita ang ilusyon ng espasyo sa pagguhit ng mga bagay at mga tao na may iba't ibang laki sukat, at posisyon.

Ang mga bagay sa isang dibuho ay nagiging mas makatotohanan sa pamamagitan ng ilusyon ng espasyo. Ito ay maaaring ipakita sa pamamagitan ng laki at posisyon ng mga bagay. Ang kulay ng mga bagay na malapit sa tumitingin ng larawan ay mas matingkad habang ang malalayo ay mapusyaw. Mas kita ang detalye ng mga bagay na malapit sa tumitingin kaysa sa mga malayo.

Tingnan ang larawan sa ibaba.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Gumuhit ng isang pang-araw-araw na gawain ng mga Pilipino. Ipakita ang ilusyon ng espasyo sa iyong larawan. Iguhit ito sa loob ng kahon.

PIVOT 4A CALABARZON

Ang mga bagay sa iisang dibuho ay nagiging mas makatotohanan sa pamamagitan ng ilusyon sa espasyo. Ito ay maaaring ipakita sa pamamagitan ng laki at posisyon ng mga bagay.

Ang paggamit ng ilusyon ng espasyo ay isang paraan upang maging makahulugan ang isang likhang-sining. Sa pagguhit, kailangang maiguhit nang malaki ang mga bagay na malapit sa tumitingin at maliit naman kung ang mga ito ay malayo sa tumitingin.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang tama kung wasto ang isinasaad ng pangungusap at mali kung di-wasto. Gawin ito sa kuwaderno.

- ____ 1. Nagiging kaakit-akit ang isang disenyo sa pamamagitan ng paggamit ng ilusyon ng espasyo.
- ____ 2. Ang kulay ng mga bagay na malapit sa tumitingin ay mapusyaw.
- ____ 3. Ang kulay ng mga bagay na malayo sa tumitingin ay matingkad.
- ____ 4. Ang mga bagay sa dibuho na malapit sa tumitingin ay malalaki at mas detalyado.
- ____ 5. Ang mga maliliit ay nagmimistulang malayo sa tumitingin at mas kaunti ang detalye.

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Iguhit ang masayang mukha 😊 kung wasto ang isinasaad ng pangungusap at malungkot na mukha ☹ kung di wasto.

1. Ang paggamit ng ilusyon ng espasyo ay paraan upang maging makahulugan ang isang likhaing sining.
2. Sa pagguhit gamit ang ilusyon ng espasyo, kailangang maiguhit ng malaki ang mga bagay na malapit sa tumitingin at maliit naman kung ito ay malayo sa tumitingin.
3. Naipapakita ng ilusyon ng espasyo sa pagguhit ang ibat-ibang laki o sukat ng mga bagay at tao.
4. Ang paggamit ng ilusyon ng espasyo ay isang paraan o teknik upang ipakita ang layo o distansya, lalim at lawak ng isang likhang sining.
5. Ang kulay ng mga bagay na malapit sa tumitingin ay mapusyaw habang ang malayo ay matingkad.

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Gumuhit ng isang dibuho o disenyo na nagpapakita ng ilusyon ng espasyo ang pokus ay sa laki ng mga bagay. Gamitin ang kahon sa ibaba. Gawin ito sa kuwaderno.

Malapit sa tumitingin

Malayo sa tumitingin

Teksturang Biswal

Aralin

WEEK

3

I

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang ikaw ay makaguguhit ng isang likhang sining na ginamitan ng teksturang biswal at makalilikha ng teksturang biswal gamit ang mga linya, tuldok at kulay.

D

Ang **still life drawing** ay isang pamamaraan ng pagpapakita ng pagiging malikhaing sa pagguhit ng mga bagay na walang buhay. Nakalilikha ang isang pintor ng teksturang biswal gamit ang **cross hatch lines** at **pointillism** upang maging makatotohanan ang tekstura ng kaniyang likhang sining.

Ang **cross hatch lines** ay tanda ng dalawa at higit pang intersecting parallel lines. Ang **pointillism** naman ay ang paglalagay ng maliliit na tuldok upang makabuo ng larawan.

Ang **tekstura** ay panlabas na katangian na isang bagay na nahihipo o nadarama. Maaaring matigas, malambot, makinis o magaspang ang tekstura ng isang bagay.

Ang **teksturang biswal** ay mapapansin lamang sa pamamagitan ng masusing pagtingin sa isang bagay. Hindi ito nahihipo o nararamdaman.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Iguhit ang teksturang biswal ng mga sumusunod na mga bagay.

1. papel de liha
2. langka
3. balahibo ng ibon
4. bulak
5. buhok

E

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Punan nang wastong sagot ang patlang. Piliin at isulat ang letra ng tamang sagot.

1. Ang _____ ay isang paraan ng pagpapakita ng pagiging malikhain sa pagguhit ng mga bagay na walang buhay.
A. pointillism
B. Still life drawing
C. cross hatch lines
2. Ang _____ ay tanda ng dalawa o higit pang intersecting at parallel lines.
A. Pointillism
B. Drawing
C. Cross hatch lines
3. Ang paglalagay ng maliliit na tuldok upang makabuo ng larawan ay tinatawag na _____.
A. Tekstura
B. Pointillism
C. Cross hatch lines

A

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Basahin ang unawain ang mga pangungusap. Gawin ito sa kuwaderno.

Mga Kagamitan: lapis, **colored pencil**, **bond paper**

1. Ihanda ang mga kagamitan sa pagguhit.
2. Ayusin ang mga bagay na iguguhit (hal. Iba't-ibang uri ng prutas, mga bote, atbp.) sa tamang pagkakahanay upang gawing modelo.
3. Gumamit ng lapis sa pagguhit.
4. Pumili kung ano ang teknik o pamamaraang gagamitin, cross hatch lines o pointillism, para makita ang tekstura ng mga bagay na iguguhit. Gumamit ng isang teknik lamang.

PIVOT 4A CALABARZON

Pagguhit ng Tanawin na Nagpapakita ng Balance

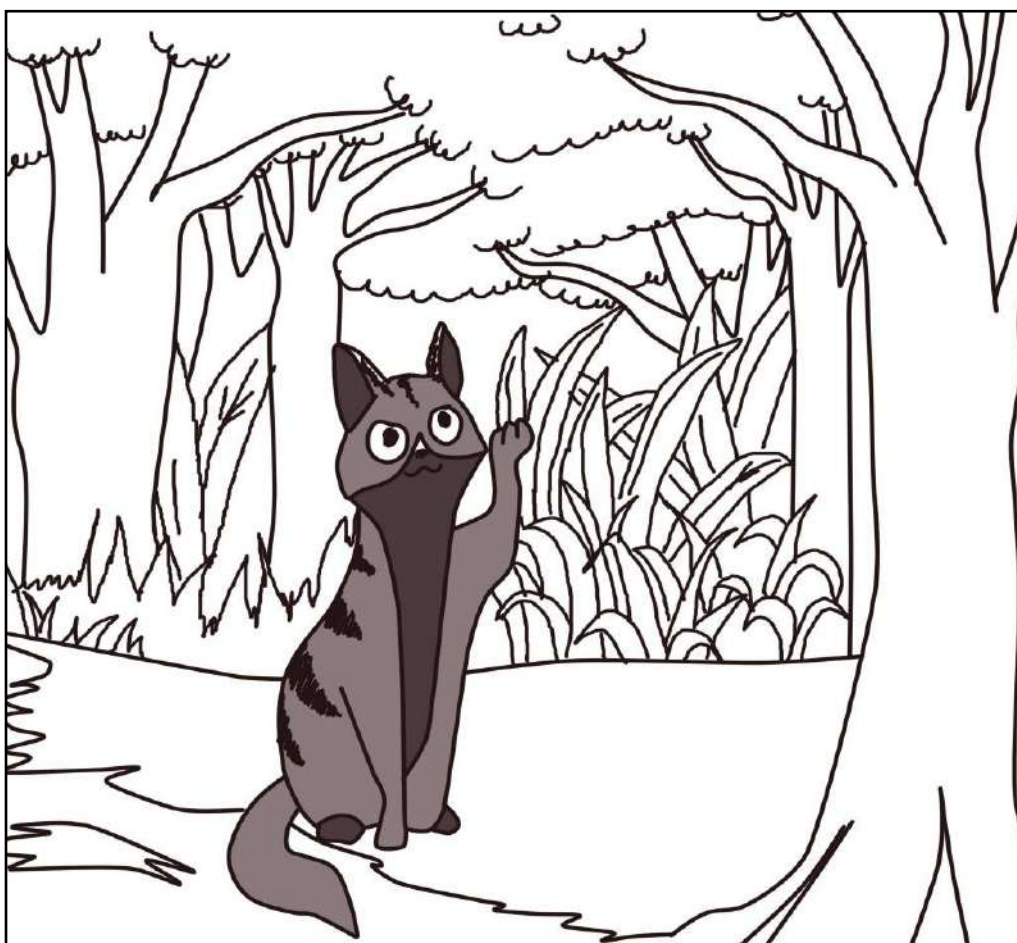
WEEK

I

Aralin

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang makaguhit ka ng harapang bahagi, gitnang bahagi, at likurang bahagi ng larawan, maiguhit ang harapang bahagi ng larawan ng pinakamalaki, katamtaman ang nasa gitna, at pinakamaliit ang nasa likurang bahagi at matukoy ang mga bagay na makikita sa harapan, gitna at hulihang bahagi ng larawan.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Pagmasdang mabuti ang larawan. Suriin kung ano-ano mga bagay na makikita sa harapan, gitna at likurang bahagi ng larawan. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

Ang **balance** ay naipakikita sa larawan sa pagkakaroon ng harapan, gitnang bahagi, at likuran ng larawan.

Iginuguhit nang malaki ang larawan kapag ito ay makikita sa unahan.

Iginuguhit nang maliit ang larawan kapag ito ay makikita sa hulihan.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Punan nang wastong sagot ang patlang . Piliin at isulat ang letra nang tamang sagot.

1. Ang mga bagay na nasa unahan at malapit sa tumitingin ay iginuguhit ng _____.

- A. Malaki B. Maliit C. Katamtaman

2. Ang mga bagay na nasa likuran at malayo sa tumitingin ay iginuguhit ng _____.

- A. Malaki B. Maliit C. Katamtaman

3. Ang _____ ay naipakikita sa larawan sa pagkakaroon ng harapan, gitnang bahagi, at likuran ng larawan.

- A. balance B. teksturang biswal C. pointillism

4. Iginuguhit nang maliit ang larawan kapag ito ay makikita sa _____ bahagi ng larawan.

- A. gitna B. likuran C. unahan

5. Ginuguhit nang malaki ang larawan kapag ito ay makikita sa _____ bahagi ng larawan.

- A. gitna B. likuran C. unahan

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang mga pangungusap. Gawin ito sa kuwaderno.

1. Isipin ang magandang tanawin sa inyong lugar na nais mong iguhit.
2. Pag-isipan kung ano-ano ang mga bagay na dapat mong isama sa iyong iguguhit.
3. Iguhit ang tanawin na nagpapakita ng harapan, gitna, at likuran.
4. Iaayos ang mga bagay sa larawan upang maipakita ang balance sa kaayusan ng larawan.

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Sa iyong iginuhit na tanawin sa inyong lugar, itala ang mga bagay na makikita sa sumusunod:

A. Harapan—

B. Gitna—

C. Likuran -

Paglalarawan ng Pamumuhay ng mga Tao sa Isang Pamayanan

I

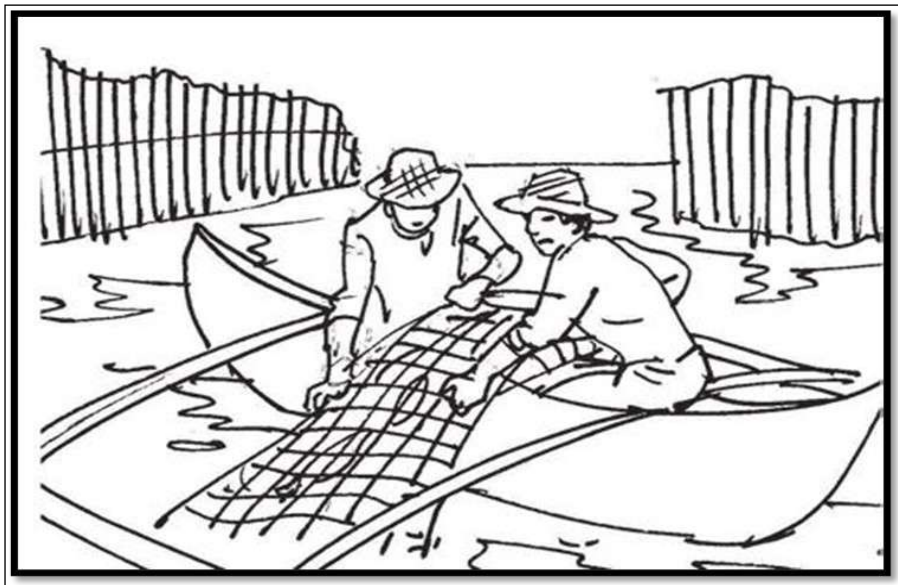
Aralin

WEEK

5

Pagkatapos ng araling ito ay inaasahang masabi ang mga iba't ibang hanapbuhay sa kanyang rehiyon o lugar at mailarawan ang pamumuhay ng mga tao sa isang pamayanan

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang mga larawan sa ibaba. Mapapansin na ito ay ilan lamang sa hanapbuhay sa ating bansa.

Paglililok

Pag-aanluwage/Pagka-karpentero

Ang pagsasaka, pangangisda, paglililok, pagpipinta at pag-aanluwage ay mga karaniwang hanapbuhay sa ating bansa na dapat nating kilalanin at ipagmalaki.

Mailalarawan natin ang pamumuhay ng mga tao base sa uri ng pamayanang kinabibilangan nila. Ang pamumuhay sa komunidad ay nakasalalay sa uri ng kapaligiran. Iniuugnay ng mga naninirahan ang uri ng hanapbuhay sa kanilang kapaligiran. Ito ang pangunahing pinagkukunan ng kanilang ikinabubuhay.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap. Isulat ang **TAMA** kung wasto ang pahayag at **MALI** kung hindi wasto.

- _____ 1. Naaangkop sa uri ng klima, kapaligiran at kultura ng isang lugar ang hanapbuhay ng mga tao.
- _____ 2. Ang pagsasaka, pangangisda, pagpipinta at paglililok ay ilan lamang sa karaniwang hanapbuhay ng mga mamamayan sa ating bansa.
- _____ 3. Dapat kilalanin at ipagmalaki ang hanapbuhay ng isang tao sapagkat ito ay malaking bahagi ng ikinabubuhay niya.
- _____ 4. Magkakatulad ang hanapbuhay ng mga tao sa isang pamayanan.
- _____ 5. May kaugnayan ang paraan ng pamumuhay ng isang tao sa kanyang uri ng hanapbuhay.

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Paano namumuhay ang isang pamilyang nakatira malapit sa dagat o kapatagan? Iguhit mo sa kahon ang iyong sagot at ilarawan ito sa pamamagitan ng pagsulat ng tatlong pangungusap tungkol dito. Gawin ito sa kuwaderno.

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Anong uri ng hanapbuhay ang iyong gusto sa paglaki? Iguhit ito sa kahon at ilarawan ang iyong uri ng pamumuhay ayon sa uri ng iyong hanapbuhay.

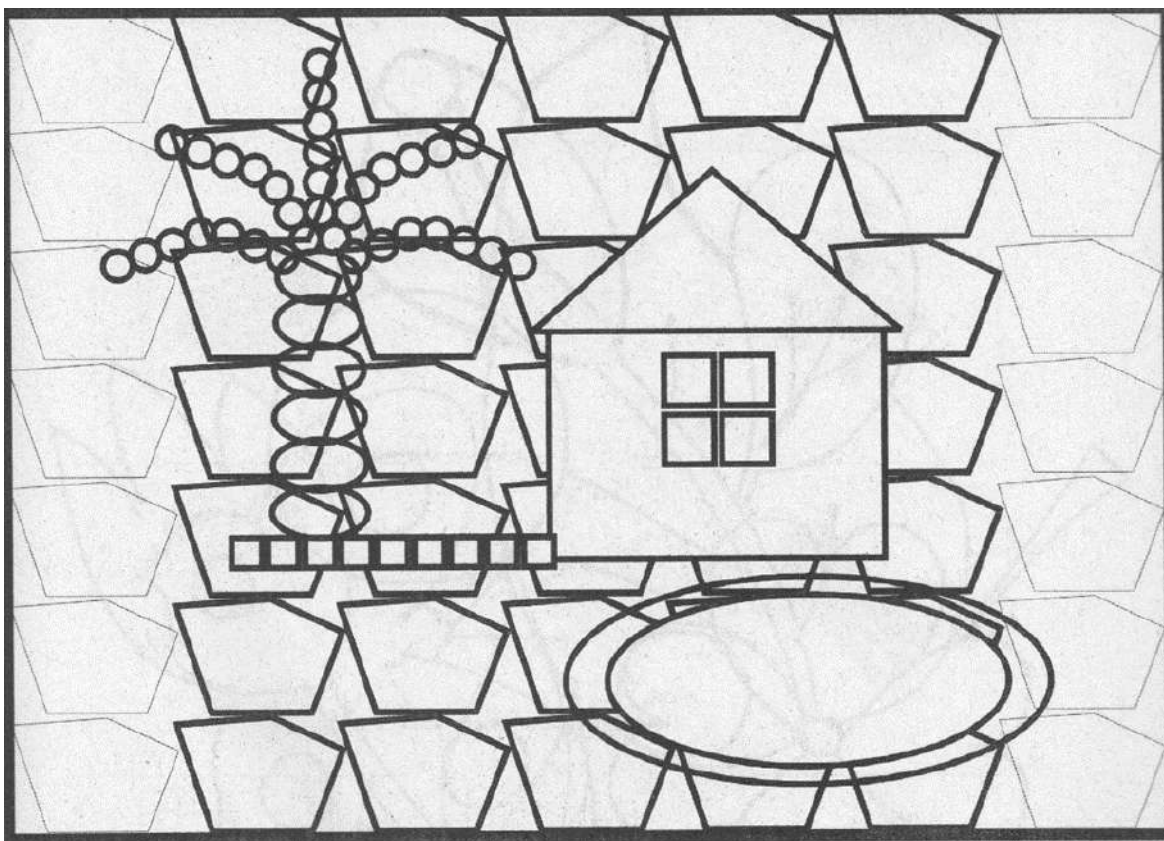
Uri ng Linya at ang Katangian Nito

Aralin

I

Pagkatapos ng araling, inaasahang matukoy mo ang dalawang uri ng linya at katangian nito at makalikha ng disenyong geometric sa pamamagitan ng paggamit ng dalawang uri ng linya ayon sa katangian nito.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang larawan sa ibaba. Mapapansin na ito ay binubuo ng iba't ibang uri ng linya. Mula sa simpleng hugis na parihaba, tatsulok, bilog tuwid at pakurbang linya ay makakabuo ng disenyong geometric.

D

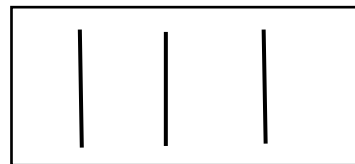
Ang linya ay isa sa pinakamahalagang sangkap ng isang likhang sining. Ito ay nabubuo mula sa dalawang tuldok na pinagkabit o pinag-ugnay. May dalawang uri ng linya: tuwid at pakurba. Ang tuwid na linya ay maaaring pahiga, pataas, pahilis, pa-zigzag at putol-putol. Ang pakurbang linya ay maaaring paalon-alon at paikot. Ang isang linya ay maaaring makapal, manipis, malawak at makitid.

Mga Tuwid na Linya

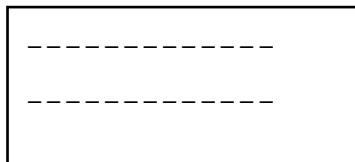
Pahiga

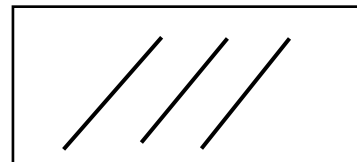
Patayo

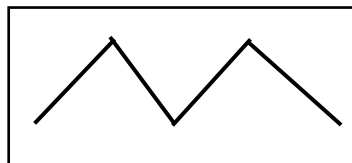
Putol-putol

Pahilis

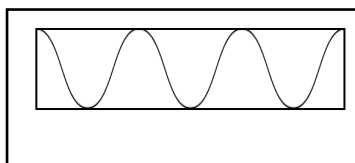

Pa-zigzag

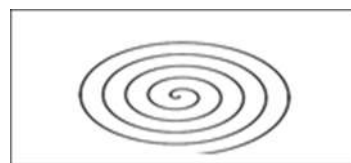

Mga Linyang Pakurba

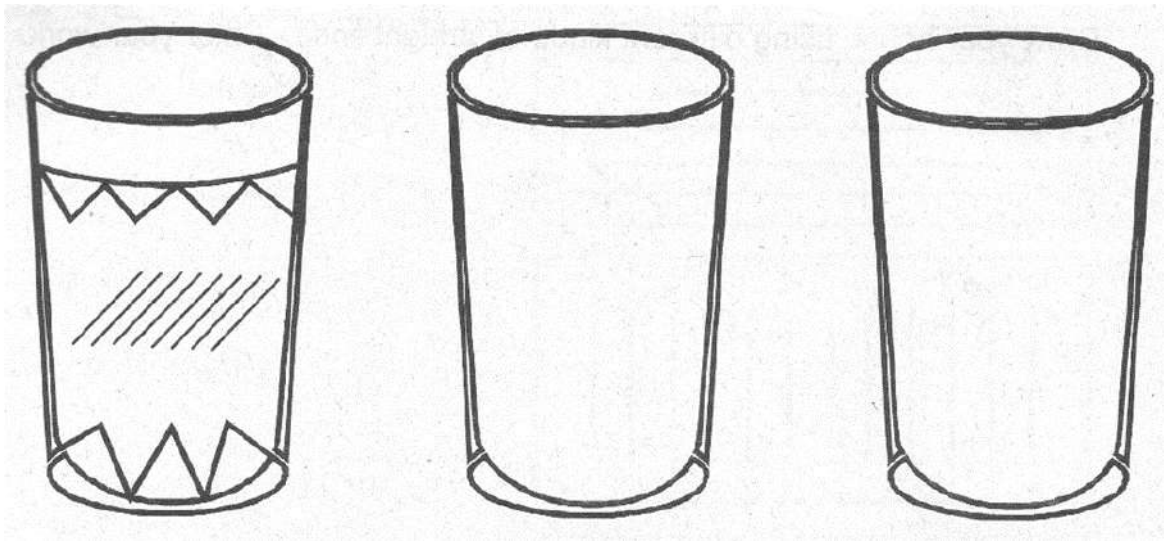
Paalon -alon

Paikot

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Gamit ang iba't-ibang uri ng linya. Lagyan ng dekorasyon ang mga bagay sa ibaba.

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang mga pangungusap. Gawin ito sa kuwaderno.

Kagamitan: oslo paper, lapis, krayola, ruler, pang- kulay

Pamamaraan:

1. Ihanda ang mga gamit na kailangan para sa gawaing ito.
2. Umiisip ng disenyo na maaaring gawaing pambalot ng regalo.
3. Pagsama -samahin ang iba't-ibang uri ng mga linya para sa iyong disenyo.
4. Kulayan ang iyong ginawa para ito'y maging kaakit- akít.
5. Sikaping maging malinis at maayos ang iyong likhang sining.

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Basahin at unawain ang mga pangungusap. Gawin ito sa kuwaderno.

Mga Kagamitan: papel na may kulay, glue, pambalot ng regalo, glitters, pangkulay, mga pananda

Pamamaraan:

1. Gumupit ng isang papel na may kulay na may sukat na 9.5 x 15 pulgada.
2. Pagdikitin ang dalawang dulong bahagi. (Humingi ng tulong sa guro kung kinakailangan.)
3. Siguraduhing madikitan o malagyan ng glue ang gilid pababa.
4. Itupi ang ilalim na bahagi ng papel na may sukat na 2 pulgada at muli itong itupi nang patusok.
5. Ituping muli ang dalawang gilid paloob upang lumikha ng isang akordiyon.
6. Dikitan ang ilalim na bahagi ng bag upang tumayo ito.
7. Gawin ang magkabilang hawakan.
8. Idikit ang ginawang pambalot ng regalo sa papel na bag.
9. Ayusin ang paggamit ng glue upang hindi masayang.
10. Lagyan ng dekorasyon ang bag na papel gamit ang glitters, pangkulay at iba pang pananda.

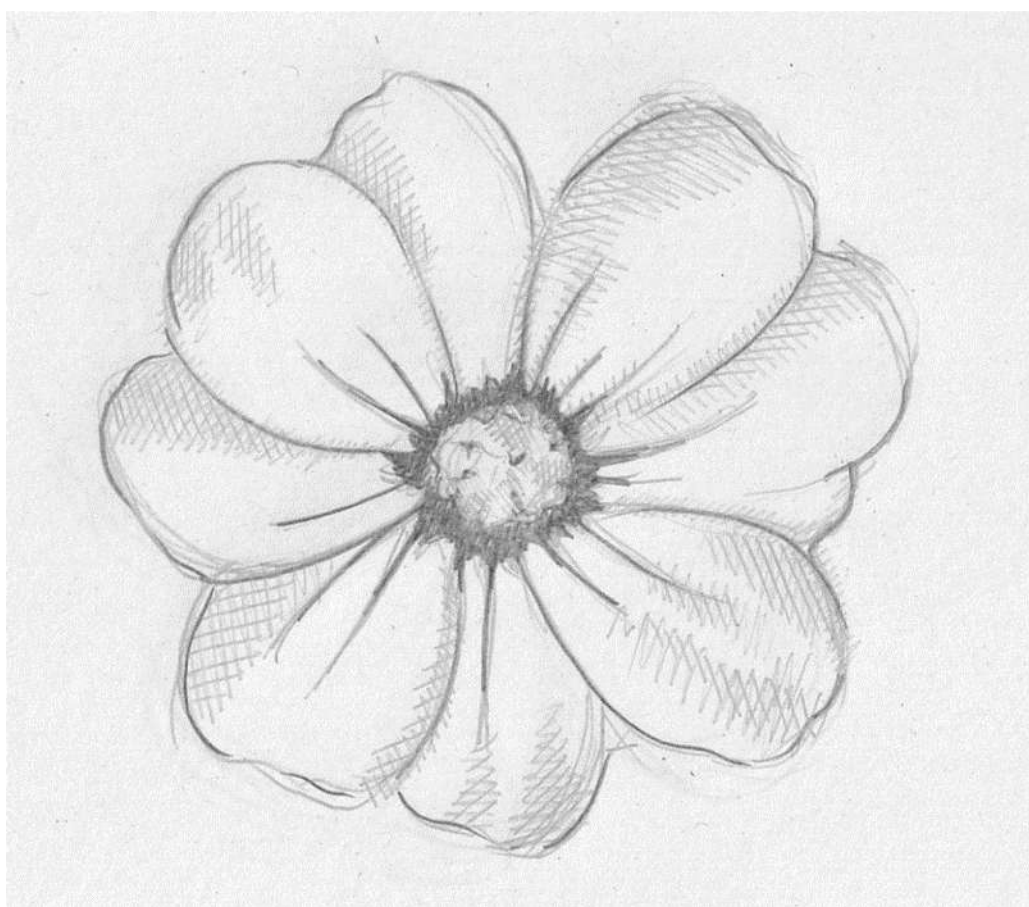
Tekstura at Hugis

Aralin

I

Nilalayon ng araling ito na makaguhit ng halaman, bulaklak o puno na nagpapakita ng iba't ibang tekstura at hugis ng bawat bahagi gamit ang lapis o itim na krayola o bolpen.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Suriing mabuti ang sketch ng isang bulaklak. Kulang ito sa detalye at kulay. Ang isang sketch ay kadalasang simple ngunit maganda. Kung iyong pagmamasdang mabuti, ang tekstura nito ay cross hatch lines.

D

Ang mga linya at hugis ay ginagamit sa paggawa ng mga **sketches**. Ang **sketch** ay hindi kongkretong likhang sining. Kulang ito sa detalye at kulay. Ito ay nagsisilbing gabay ng isang pintor para makabuo ng isang kongkretong likhang-sining.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap. Isulat ang **TAMA** kung wasto ang pahayag at **MALI** kung hindi wasto.

1. Ang mga linya at hugis ay ginagamit sa paggawa ng mga sketches.
2. Ang sketching ay mabilis na pagtatalang mga bagay na iyong nakikita sa paligid.
3. Ang sketch ay kongkretong likhang sining.

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Iguhit mo ang paboritong bulaklak ng iyong nanay sa isang malinis na papel. Gamitin ang teksturang pointillism. Ibigay mo ito sa kanya bilang pasasalamat.

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Kasama ang iyong kapatid o kasama sa bahay gumawa ng sketch ng bagay na makikita sa loob ng inyong bahay.

Pagguhit ng mga Makasaysayang Bahay at Gusali

WEEK

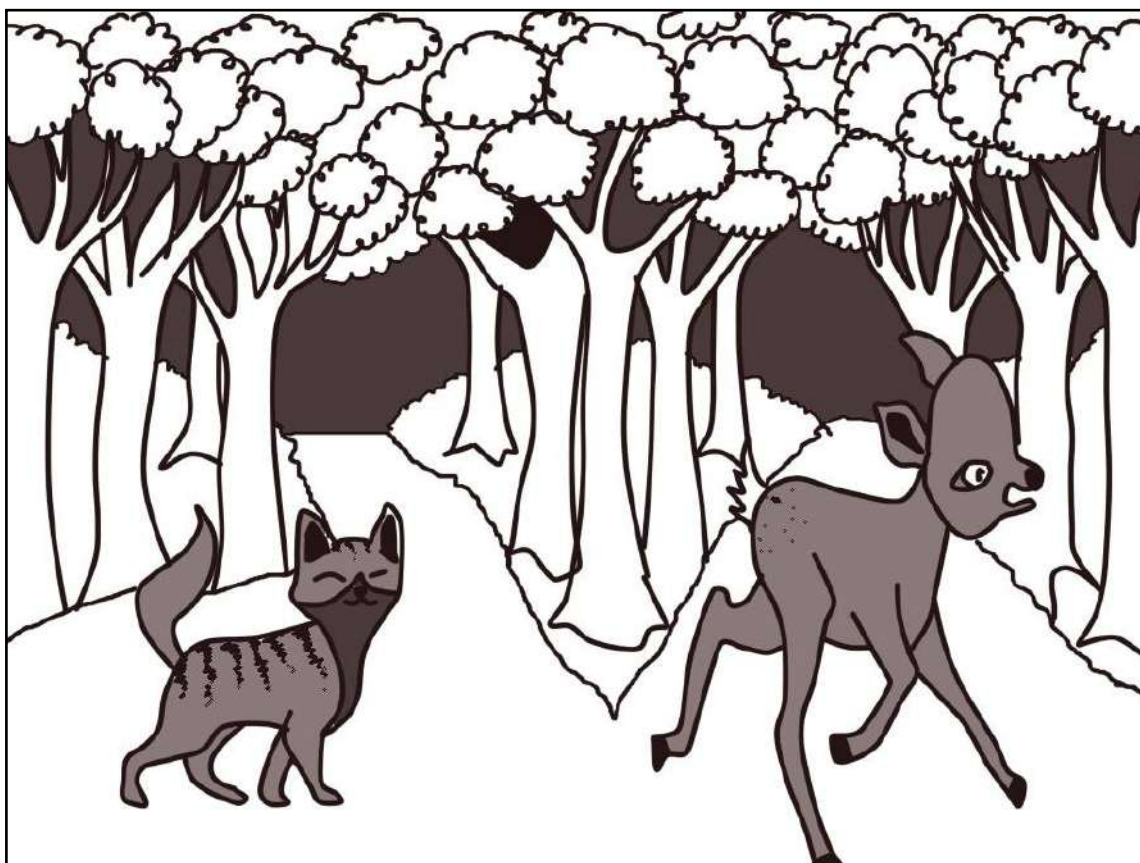
8

I

Aralin

Ang araling ito ay naglalayon na mahubog ang kakayahang makaguhit ng larawan ng makasaysayang bahay o gusali gamit ang foreground, middle ground at background.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Pagmasdang mabuti ang larawan. Suriin at tukuyin kung ang larawan ay ginamitan ng foreground, background o middle ground na pagguhit.

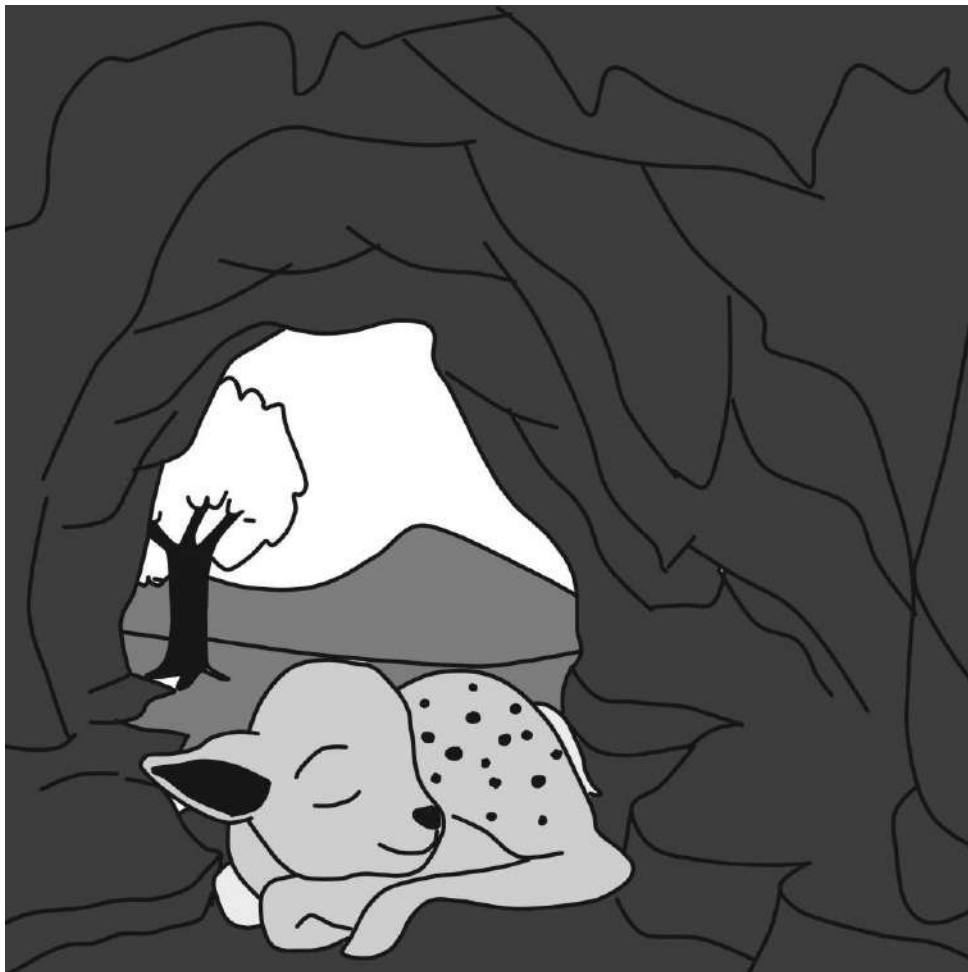

D

Sa pagguhit, mahalaga ang ibat ibang uri ng linya at hugis sa pagbuo ng makabuluhang larawan. Kailangan ding tandaan ang paggamit ng foreground, middle ground, at background.

Ang **foreground** ay ang unahang bahagi ng larawan. Malapit ito sa tumitingin kaya ang mga bagay na nakalagay dito ay mukhang malaki. Ang **background** naman ay ang bahaging likuran ng isang larawan. Ang **middle** ground ay makikita sa pagitan ng **foreground** at **background** ng tanawin.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin kung foreground, middle ground back ground ang ipinapakita sa larawan. Isulat ang sagot sa isang papel.

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Basahing mabuti ang bawat katanungan. Piliin at isulat ang letra ng tamang sagot.

1. Saan ang makikita ang pagitan ng foreground at background ng tanawin?
a. foreground b. background c. middle ground
2. Paano mo masasabi na nasa background ang isang larawan?
a. Sapagkat ito ay nasa bahaging likuran ng isang larawan
b. Sapagkat ito ay ang unahang bahagi ng larawan.
c. Sapagkat ito ay makikita sa pagitan ng foreground at background ng tanawin.
3. Kung ang nais mo ay malapit ito sa tumitingin at ang mga bagay na nakalagay dito ay mukhang malaki anong pagguhit ang iyong gagamitin?
a. middle ground b. foreground c. background
4. Bakit mahalaga ang paggamit ng foreground, middleground at background sa pagguhit?
a. Upang makabuo ng makabuluhang larawan
b. Upang makita ang bahaging likuran ng larawan
c. Upang makita ang bahaging unahan ng larawan
5. Paano mo maipakikita na makabuluhan ang iyong iginuhit na larawan?
a. Dapat ay gumamit ng iba't-ibang hugis.
b. Dapat ay gumamit ng iba't-ibang linya.
c. Dapat ay kailangang tandaan ang paggamit ng foreground, middle ground at background.

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Mag-isip ng isang makasaysayang bahay o gusali sa inyong probinsiya o lugar. Gamitin ang napiling makasaysayang bahay o gusali gamit ang iba't – ibang uri ng linya at hugis. Dagdagan ng kakaibang istraktura ang iyong disenyo. Gumuhit ng mga bagay na gusto mong ilagay sa foreground, middle ground at background.